

Биологиялық ресурстар

Биоресурстар – Жер бетіндегі тірі ағзалар – өсімдіктер мен жануарлар.

Өсімдік ресурстары мәдени және жабайы деп бөлінсе, **жануарлар дүниесі** бір клеткалы, көп клеткалы деп бөлінеді.

Биоресурстар – қалпына келетін ресурстарға жатады. Әр биоресурстардың қалпына келуі үшін, белгілі уақыт өлшемі керек. Мысалы: қарағай, қайың, шырша. Ойланамыз...

Биоресурстарды бағалау

- Биоресурстарды бағалауда қолданылатын негізгі ұғымдар:
- Биомасса – барлық тірі организмдердің салмағы;
- Фитомасса – жалпы өсімдік жамылғысының көлемі;
- Зоомасса – жалпы жануарлар жамылғысының көлемі;
- Биоөнімділік – биомассаның уақыт өтуіне қарай өсуі.

Биоресурстардың құрылымы мен салмағы

- Жалпы құрлықтағы биомассаның көлемі (суда тіршілік ететін тірі ағзаларды есепке алмағанда) 1,3 трлн тоннаға тең келеді.
- Ал мұхиттағы биомасса көлемі 35 млрд тонна, соның ішінде балықтар мен біз пайдаланатын теңіз өсімдіктерінің биомассасы 0,5 млрд тонна болып табылады.

Дүние жүзі бойынша қоры

Вид ресурса	Масса, тонн	% к биомассе Земли	Площадь поверхности, га	Биомасса на единицу площади, т/га
Биомасса Земли в целом	1 300 млрд	100,0%	51 млрд	25,5
Биомасса земной суши	1 265 млрд	97,7%	15 млрд	84,4
<u>Фитомасса суши</u>	1 237 млрд	95,5%	15 млрд	82,5
<i>в т.ч. леса</i>	1 077 млрд	83,1%	4,5 млрд	239,3
<i>в т.ч. остальная суша</i>	160 млрд	12,4%	10,5 млрд	15,2
<u>Зоомасса суши</u>	28 млрд	2,2%	15 млрд	1,9
Биомасса мирового океана	35 млрд	2,7%	36 млрд	1,0
<i>в т.ч. рыба</i>	0,5 млрд	0,04%		0,014 (14 кг)

Биоресурс	Общая масса/объём	Масса на душу населения	Ежегодный прирост массы/объёма	Прирост на душу населения
Лес (древесина)	350 млрд куб. м	50 куб. м	9 млрд куб. м	1,3 куб. м/год
Торф	600 млрд тонн	85 тонн	3 млрд тонн	0,4 тонн/год
Биомасса остальной части суши	160 млрд тонн	23 тонны	>120 млрд тонн	17 тонн/год
Биомасса Мирового океана	35 млрд тонн	5 тонн	90 млрд тонн	13 тонн/год

Адамдардың биоресурстарды қолдануы

Биоресурстарды қолдану кезінде туындайтын қайшылықтар

- Ресурстардың азаюы.
- Қоршаған ортаның ластануы биоресурстардың азаюына әкеледі.
- Жерлердің шөлге айналу қаупі
- Көптүрлілігінің жойылуы
- Ормандардың азаюы

**Қандай қорғау шараларын жасауға болады?
Өз ойларыңды жазыңдар...**